

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
dhr. drs. W. Koolmees
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

Datum
29 maart 2021

Kenmerk
z2021-02821

Uw brief
2 februari 2021

Contactpersoon
070 8888 500

Uw Kenmerk
2021-0000017480

Onderwerp

Advies over het concept voor een Tijdelijke tegemoetkomingsregeling KO zonder overheidsvergoeding
'vastgesteld en per e-mail toegezonden op 25 maart 2021.'

Geachte heer Koolmees,

Bij brief van 2 februari is de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) op grond van het bepaalde in artikel 36, vierde lid, van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), geraadpleegd over het concept voor een Tijdelijke tegemoetkomingsregeling KO zonder overheidsvergoeding.

De AP heeft bezwaar tegen de wijze waarop de constructie om gegevens te kunnen verwerken ter uitvoering van deze regeling is vormgegeven en adviseert de procedure niet voort te zetten, tenzij het bezwaar is weggenomen.

Strekking van het concept

Het concept beoogt degene die geen aanspraak had op kinderopvangtoeslag, maar tijdens de sluiting van de kinderopvang in verband met COVID-19 wel de opvang heeft doorbetaald daarvoor een tegemoetkoming te geven. Gegevens uit de aanvraag worden daartoe door de SVB aangevuld en geverifieerd aan de hand van de gegevens van DUO (Landelijk register kinderopvang), Belastingdienst/Toeslagen (uitvoering Tijdelijke Tegemoetkoming KO) en colleges van burgemeester en wethouders (gemeentelijke subsidies in het kader van voorschoolse educatie, peuteraanbod of vanwege een sociaal-medische indicatie).

Datum
29 maart 2021

Kenmerk
z2021-02821

Advies

1. Hybride constructie

De regeling is een regeling van de Minister van SZW die steunt op de Kaderwet SZW subsidies en die de SVB namens de Minister van SZW uitvoert.¹ Mandaat aan ondergeschikten van een ander bestuursorgaan met instemming van dat andere bestuursorgaan is een gebruikelijke, door de Awb erkende mogelijkheid om uitvoering elders te beleggen.² Deze regeling draagt de uitvoering echter ook als eigen wettelijke taak onder de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen (SUWI) op aan de SVB.³ Dit betekent dat enerzijds de Minister bevoegd is en het mandaat voor de uitvoering bij de SVB heeft neergelegd en tegelijkertijd de SVB een zelfstandige wettelijke taak heeft naast het mandaat. Omdat het een wettelijke taak is kan de SVB daarvoor de binnen de reikwijdte van de wet SUWI beschikbare bevoegdheden tot verwerking van persoonsgegevens benutten om deze regeling uit te voeren. Voor uitvoering van een mandaat is aanwijzing als wettelijke taak niet nodig, maar uit oogpunt van gegevensverwerking is de kwalificatie als wettelijke taak in dit geval dus van groot belang; de Kaderwet SZW subsidies biedt geen grondslag om van andere overheden gegevens te verkrijgen, maar de wet SUWI bevat op dit punt uitvoerige bepalingen ten dienste van de uitvoering van de wettelijke taken van de SVB. Op grond daarvan is de SVB bevoegd bij de Belastingdienst/Toeslagen gegevens over het uitkeren van de tegemoetkomingen op grond van de Tijdelijke tegemoetkomingsregeling KO op te vragen. Op basis van diezelfde grondslag is de SVB bevoegd bij de colleges van burgemeester en wethouders te controleren of gebruik wordt gemaakt van een kindvoorziening gesubsidieerd via een gemeentelijke regeling.⁴

De AP maakt over deze constructie de volgende opmerkingen.

Verwerkingsverantwoordelijkheid

Uit de aard van mandaat vloeit voort dat de minister volledig verantwoordelijk en volledig bevoegd blijft en daarmee ook verwerkingsverantwoordelijke is. Mandaat en eigen wettelijke taak sluiten elkaar dus uit; voor dezelfde verwerking kan niet de minister als mandaatgever volledige verantwoordelijkheid dragen, terwijl tegelijk de SVB uit eigen hoofde verantwoordelijk bestuursorgaan is. Deze constructie heeft dan ook tot gevolg dat onduidelijk is wie verantwoordelijkheid draagt voor uitvoering van de regeling en dus ook dat onduidelijk is wie verwerkingsverantwoordelijke is.

Grondslag

Verificatie en aanvulling van de gegevens uit de aanvraag zijn verwerkingen die plaats zullen moeten vinden op de grondslag 'noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbare gezag'. Het gaat bij deze grondslag om publieke taken die door de wetgever aan de verwerkingsverantwoordelijke zijn opgedragen.⁵ In deze constructie is de taak/bevoegdheid waar het om gaat echter niet aan de SVB opgedragen, maar aan de minister. De

¹ Artikel 8 van het concept.

² Artikel 10:4 Awb.

³ Artikel 8 van het concept, Par. 2.7.4. van de toelichting. Gebaseerd op artikel 34a van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen.

⁴ artikel 54, eerste en derde lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen

⁵ Artikel 6, eerste lid, onder e, van de AVG.

Datum
29 maart 2021

Kenmerk
z2021-02821

verwerkingen door het SVB vloeien dus ook niet voort uit een (andere of bredere) aan de SVB opgedragen taak. In deze constructie is in feite het verrichten van verwerkingen *op zichzelf* de nieuwe wettelijke taak. Dat spoort niet met de AVG grondslag.

Meer algemeen merkt de AP op dat voor de uitvoering van de taken van de SVB een ruime catalogus aan bevoegdheden tot het uitwisselen van persoonsgegevens met talloze organisaties in de wet SUWI is opgenomen.⁶ In combinatie met een ongeclausuleerde bevoegdheid om bij ministeriële regeling nieuwe taken aan de SVB op te dragen, kan deze catalogus op (te) eenvoudige wijze dienstbaar worden gemaakt aan nieuwe beleidsdoelstellingen. De potentiële reikwijdte van de verwerkingsbevoegdheden in de wet SUWI wordt in combinatie met de mogelijkheid van mandaat van een ander bestuursorgaan dan nog eens vele malen vergroot. Met deze constructie kan in theorie immers elke bewindspersoon voor elk beleidsterrein, maar ook een college van B&W of een andere zbo, op eenvoudige wijze de voor de SVB in het kader van SUWI beschikbare bevoegdheden benutten. Het accepteren van deze constructie zou dan ook ontoelaatbare spanning opleveren met het uitgangspunt dat de wetgeving duidelijk en nauwkeurig moet zijn en vooral ook dat de toepassing ervan voorspelbaar moet zijn voor degene waarop deze van toepassing is.⁷

De AP adviseert te voorzien in eenduidige verantwoordelijkheid voor de uitvoering voor ofwel de minister op grond van de subsidie kaderwet ofwel de SVB op grond van andere, passende wetgeving.

2. Basis benutting SVB administratie

De regeling bepaalt kortweg dat de SVB bevoegd is gegevens uit de al onder diens verantwoordelijkheid gevoerde administraties te verwerken.⁸ De Kaderwet SZW subsidies biedt echter geen delegatiegrondslag voor vaststelling van een dergelijke bepaling.⁹ In de aanhef wordt verder enkel verwezen naar de basis in de Wet SUWI om wettelijke taken op te dragen.¹⁰

De AP adviseert in de aanhef van de regeling op reguliere wijze ook de delegatiegrondslag voor deze bepaling te vermelden.

Openbaarmaking van het advies

De AP is voornemens dit advies openbaar te maken op de website www.autoriteitpersoonsgegevens.nl zodra de tekst van het (gewijzigde) concept openbaar is. De AP verneemt graag het moment waarop openbaarmaking wordt verwacht, zodra dit bekend is.

⁶ Artikel 54 van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen

⁷ Zie Overweging 41 AVG en de daarin opgenomen verwijzingen.

⁸ Artikel 9 van het concept.

⁹ Artikel 3 Kaderwet SZW subsidies.

¹⁰ Artikel 34a van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen.

AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS

Datum

29 maart 2021

Kenmerk

z2021-02821

Hoogachtend,
Autoriteit Persoonsgegevens,

drs. C.E Mur
Bestuurslid